

Telegraful

Organ național-bisericesc

Onor. Procuratura regească

(Of.)

Sibiu

Abonamentul:

Un an 150 Lei. — Șase luni 75 Lei. — Trei luni 40 Lei. — Pentru străinătate un an 250 Lei.

— Ziarul apare Marțea și Vinerea —

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegraful Român”, Strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză —
— Articole nepublicate nu se înapoiază. —

Prețul inserțiunilor: un șir pet 3 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă **rabatul** cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului „Telegraful Român”, Sibiu, Strada Mitropoliei Nr. 45.

Pe calea cea bună

(=) Adunările preoțești de primăvară, ale despărțămintelor din Asociația clerului «Andrei Șaguna», răspund din ce în ce mai mult intențiilor acelor, cari stăruiesc, prin unirea forțelor, în răspândirea unei pronunțate culturi creștine în mijlocul păstorilor bisericii noastre.

Rapoartele ce primim, despre lucrările realizate în timpul din urmă, învederează — spre satisfacția noastră deosebită — faptul, cum preoțimea ortodoxă ardeleană își desfășură energiile atât prin cuvântări dela amvon, cât și prin lucrări comune, în cadrele Asociației clerului «Andrei Șaguna».

Parohiile noastre au mereu în vedere să întemeieze case culturale; să înființeze pretutindeni biblioteci, să le înzestreze cu cele mai potrivite cărți, care să fie tălmăcite de înșiși preoții acolo, unde credincioșii nu pot ajunge cu toții să se împărtășească de lumina cititului. Afară de aceste, în multe locuri, se continuă cu adulții școala de Duminecă; zeci și sute de exemplare din foaia creștinească pentru popor, *Lumina Satelor*, se desfac în mâinile iubitorilor de propășire culturală, prin slova românească; n'avem încă atâtea publicațiuni câte se cer de oamenii setoși d'a se lumina în mulțimea chestiunilor de economie, negoț, industrie, igienă, politică, școală. Aici vin în ajutor conferențele pentru popor, ținute cu prilejul tuturor întrunirilor preoțești. Subiectul acestor conferențe stă

totdeauna în organică legătură cu împrejurările și trebuințele diferite ale locuitorilor.

Ingrijirea pentru înfrumșetarea bisericilor, adunarea de fonduri în scop d'a sprijini pe oamenii săraci neputincioși sau bolnavi, felul de luptă în contra sectarilor și alte probleme asemănătoare, au alcătuit și alcătuiesc programele de muncă ale cercurilor religioase din despărțămintele Asociației.

Dările de seamă încrestează, peste tot, râvnă rară la duhovnicii noștri, scoțând la iveală predicele potrivite, rostite cu asemenea prilejuri și prelegerile bune populare.

Sânt numeroase cercuri, în care toate parohiile au avut parte de conferențe instructive și de predici întocmite conform trebuințelor obștești.

Sfătuindu-se preoțimea împreună, din schimbul de idei rezultă de obicei hotărâri folositoare tuturor.

Când numărul preoților va mai sporii, așa ca să n'avem nici o parohie lipsită de păstor sufleteș, misiunea pastorală va fi neapărat împlinită și mai complet, — mai cu seamă când autoritățile civile și militare, convinse că puterile isolate înseamnă foarte puțin, nu se vor feri d'a ne sta în ajutor. Ici colo, acest ajutor, nici până acum n'a lipsit. Așa b. o. unele organe civile au luat măsuri pentru închiderea cârciumelor în zi de Dumineci și sărbători, s'a dispus repausul duminecal, și altele.

Dacă asemenea măsuri se vor gene-

raliza, nădăjduim să putem aduce an de an, știri și mai înveselitoare despre activitatea cercurilor religioase ale tuturor despărțămintelor Asociației clerului.

Instituția aceasta, care poartă numele unu arhieru stăruitor la lucru, curajos în împrejurări grele și conștient al demnității oficiului său de preot ortodox și român, caută cu rezultate tot mai bune, să răspundă necesităților sufletești ale celor ce se apropie de dânsa cu dragoste și încredere, și cu sufletul dornic de viață și lumină.

Este, de altfel, aproape dela sine înțeles, că nobila emulare din cercurile religioase va trebui să se generalizeze în mijlocul preoțimii noastre din toată mitropolia. În împrejurările schimbate de astăzi, numai acei preoți pot aspira cu toată dreptatea la îmbunătățirea sortii lor, care se dovedesc înțeleghători și activi și din punctele de vedere, ce le-am expus cu această ocazie.

Comemorarea luptătorului național, George Pop din Băsești, fost președinte al adunării dela Alba-Iulia, s'a făcut în condițiuni înălțătoare. Mii de țărani și țărance din Sălaj, pe lângă reprezentantul dinastiei, apoi miniștrii, reprezentanții parlamentului și ai partidelor politice, și alți mulți intelectuali, au venit să depună tributul recunoștinții la mormântul meritosului bărbat, care s'a distins în deosebi prin daniile sale aduse pe altarul culturii naționale.

FOIȘOARA

Ne vin colindători...

Nu e Crăciunul, dar pomii sânt ninși de floricele albe, nu e gerul iernii, sgriburim însă adeseori de gerul sufletelor meschine de astăzi — ear pe la primăriile orașelor noastre ardeleni se înfiripă în pragul porților cântec de vestire, cântec, care îți smânchește capul, dârz spre stele. Sânt colindători mai vârstnici și cântecele, căroră le dau sbor, întreabă și ele: ne primiți? ne dați, ori nu ne dați? Și așteaptă colindătorii nașterii graiului pe o lume prămenită...

În primărie e adunată multe lume, de tot soiul. Privește pe ferestri și cântărește cu ochii pe ceice vreau să colinde.

— «De asta ne arde acum!» isbucnește un cetățean cu ceafa triplă. «O să ne strice mobilele!» Și ochii, de cunoscător într-ale prețurilor, se plimbă dela covoarele scumpe la paharele delicate, la jilțurile ademenitoare.

— «Mobilele sânt pentru oameni sau oameni pentru mobile?» îi rătăzește vorba, îmbogățitului de război, ne mai putându-se reținea, un profesor tinăr, «idealist».

Fiindcă n'a prins argumentul cu mobilele se înființează altul potrivit — ca la orice faptă bună! — și argumentul acesta este întovărășit de un surâs malițios de-al unui minoritar învățat încă cu formula «auctor patibulo dignus», de pe vremea lui Șincai: «Alte primiri vi se făceau altedăi!» Dar alt minoritar îi dă răspunsul cuvenit: «Lasă-i să cânte! să-i ascultăm! De aceea am ajuns la glasul tunului, fiindcă nu le-am dat puțința să-și arată destoiniciile!»

Unul se gândește dacă cursul dolarului va fi mai urcat mâine și surâde la gândul că oamenii ăștia de-afară vreau să-l «îmbete cu apă rece», cu versuri și cu «povești». Dar i-a prins gândul altul și-i răspunde îndesat: «hei, dragul meu, nici dolarilor d'tale n'are să le meargă bine dacă gânduri sănătoase, spuse respicat, de colindători ca cei de-afară, nu-și tae cărare între noi!»

— «Prea bine, prea bine!» sare unul în sus și din felul cum gesticulează și vorbește se vede că este provincial, «da să fie cu respect, să nu-i lăsăm să ne cânte ceva ce nu-i de urechile noastre! Am pe fătucă mea pe acilea...» și tata, care își păzește fata de frivolitățile literare, se cutremură la gândul că mosafirilor le-ar veni gândul năsdăravan de a cânta de Salomea și buzele lui Ioan. «Ai dreptate, mare dreptate», îi strânge mâna altul. «Colindătorii noștri știu

ce să colinde. Ar fi cruzi și nedrepti de ne-ar ameți capul, în loc de a ne aduce colindă sănătoasă!»

Și pornesc să colinde colindătorii, fiecare cu ce are mai frumos și mai bun. Parcă vezi cum și-a ales colinde din fructele cele mai părguite. Ne cântă de frumusețile țării și parcă stau să-și ia sborul cu toții, să vadă cu ochii, aievea, cele cântate. Ne ridică sufletele spre simțeminte nobile, de cari — vai! — atât de puține sânt în zilele noastre. Ne cutremură, povestindu-ne de jalea răspândită pe vremea războiului și pe urma lui, întrebându-ne: Vreți alt prăpăd? Colinda unuia e șugubeață, a altuia e un tril de priveghetoare îndrăgostită de-o rază de lună, a altuia e un torent de apă curată de munte, și — iarăși și iarăși — revine întrebarea pe buzele altui cântăreț: «Vreți alt prăpăd?»

«Iată», șoptește cineva, în timp ce colindătorii își deapănă colindele lor, «iată: Cel de acolo este moldovean, îl recunoști după dulceața graiului. Altul își apleacă ușor capul și completează: «Și celalalt, de lângă el, e muntean». «Celalalt e chiar din Basarabia».

Și strălucesc ochii, de bucurie, în Ardeal și în Banat.

Numai pe fruntea unuia se nasc câteva crețe și în ochi o umbră de nor. E un preot

Investirea nouilor episcopi

Joi la amiază s'a făcut investirea PP. SS. LL. a episcopilor Lucian Triteanu al Romanului, Ghenadie Niculescu al Buzăului, Ilarie Teodorescu al Constanței și Nectarie Cotlarciuc al Cetății-Albe și Ismailului.

La ora 11 s'a oficiat la catedrala mitropolitană un scurt serviciu religios, după care s'a format cortegiul în ordinea următoare:

Prefectul poliției, 2 plutoane de cavalerie, apoi în trăsuri regale: Mitropolitul primat *Miron*, împreună cu episcopul Romanului, Mitropolitul Moldovei și Sucevei *Pimen* cu episcopul Buzăului, Mitropolitul *Nicolae* al Ardealului împreună cu episcopul Constanței, Episcopul Hușilor împreună cu episcopul Cetății-Albe, nou ales; două plutoane de cavalerie au închis cortegiul.

În sala de ceremonii a palatului regal, fiind de față înaltul cler și membrii aleși ai Consistoriului superior, miniștrii, delegații camerei și senatului, reprezentanții Academiei Române ș. a., dl C. Banu, ministrul cultelor și artelor a dat citire decretelor de investire a nouilor episcopi. Apoi Suveranul a primit din mâinile Mitropolitului primat cărțile episcopale, pe care le-a înmănat nouilor prelați, cari au fost anunțați și introduși în sala tronului de către dl baron Stârcea, maestru de ceremonie al palatului.

Suveranul înmânând noilor aleși, cărțile episcopale a rostit fiecare în parte: *Îți încredințez cărja episcopală și-ți urez să păstorești cu bine eparhia* (numele eparhiei).

După remiterea cărților episcopale, Suveranul a rostit rând pe rând câte-o cuvântare, referindu-se la fiecare eparhie în parte și urând nouilor aleși să caute a-și păstori turmele de credincioși cu aceeași pricepere și sânguință ca și predecesorii lor.

Nouii episcopi au răspuns rostind fiecare câte-o cuvântare, prin care au mulțumit pentru cinstea ce li s'a făcut prin această alegere și descriind activitatea pe care au de gând s'o desfășoare fiecare în eparhia sa.

După terminarea ceremoniei, episcopii au fost reconduși la mitropolie.

Atât la venirea spre palat, cât și la înapoarea la mitropolie, clopotele tuturor bisericilor au sunat.

La înapoarea la catedrala mitropolitană, nouii investiiți au fost primiți la ușa bisericii de către cei trei mitropoliți și înaltul cler mitropolitan.

S'a oficiat apoi un nou serviciu religios de către mitropolitul primat înconjurat de înaltul cler.

După terminarea serviciului religios de către mitropoliți cu înaltul cler, împreună cu cei patru episcopi noi aleși și urmați de întreaga asistență, au trecut în sala de recepție a palatului mitropolitan, unde s'a servit o gustare la care au luat cuvântul: mitropolitul primat, ministrul cultelor și artelor, etc., răspunzând nouii aleși. După care solemnitatea a luat sfârșit la ora 2 d. a.

român cu barba aproape albă. Părintele Trandafir.

— «Nu te bucuri?» îl întreabă vecinul.

— «Cum să nu mă bucur! Dar mă și doare inima!»

— «De ce?»

— — «Lipsesc cățiva.» Și mâinile lui cu piele de pergament deschid un «Lucafar» de dinainte de război și degetul lui arătător arată pe escursionistii scriitori de pe atunci: «Gârleanu e mort», șoptește părintele, și ținem la el. E! ne-a scris doară: Din lumea celor ce nu cuvântă... Și e mort Iosif... el, cântărețul nefericit, sufletul de mucenic...»

Adusese părintele Trandafir «Lucafarul» împăturat frumos, cu grije, de acasă, din satul lui, să-l arete celor ce vor asculta colindele...

— «Ne dați, ori nu ne dați?» întreabă acum colindătorii.

«Vă dăm, vă dăm!» strigă acuma veseli, cu toții, și îi primesc în casă, și-i omenesc (ce cuvânt frumos), și-i strâng la piept de bucurie, ca pe vestitorii unor vremi mai bune... P.

Cuvântările ținute, cu această ocazie a remiterii cărților episcopale, sânt următoarele:~

Discursul P. S. Sale *Lucian Triteanu*, episcopul Romanului:

«Cu ochii mei sufletești, văd falnicul cortegiu al voievozilor, ierarhilor, preoților și călugărilor din principate, cari ascultând de glasul tainic al conștiinței lor, au trecut Carpații spre a întări ortodoxia și a chema la viață primele începuturi de cultură națională.

De câte ori ființa neamului românesc din Ardeal a fost amenințată din partea dușmanilor externi și interni, poporul român s'a retras între zidurile bisericii sale strămoșești, unde în toată vremea a primit ajutor și întărire dela frații din principate, voievozii dătători de legi și de datini.

Și dacă în cursul istoriei noastre naționale din trecut, eparhia Romanului a fost scutită de încălcări dușmane și a format stavilă chiar și avalanșei dușmane din războiul mondial, împreună cu frații mei întru Hristos, voi ruga pe Atotputernicul Dumnezeu, ca darul de care a fost învrednicită în trecut eparhia Romanului, pe viitor să-l reverse asupra întregului pământ românesc».

Suveranul a răspuns următoarele:

Nu pot să-mi exprim mulțumirea sufletească fără margini, pe care o simt, prin alegerea Prea Sfinției Tale, prin care văd întrefăcându-se și mai mult legătura frățască ce trebuie să existe între frații din provinciile alipite și cei din vechiul regat.

Cuvântarea P. S. Sale Episcopului Buzăului, *Ghenadie Niculescu*:

«Două sânt instituțiile în care-i e dat omului să-și desvolte armonic și complet toate facultățile și puterile sale de viață în această lume: Biserica și statul. Întregul cortegiu de interese ce le are omul se satisfac de către diferitele instituții, profesii sau îndeletniciri omenești, toate însă înglobate în aceste două mari instituții: Biserica și statul. Ambele își au originea dela Dumnezeu, întru cât Dumnezeu a făcut pe om cu ale lui nevoi, cari se satisfac prin biserică și stat.

Aceste instituții trebuie să conlucreze în armonie.

Însemnătatea lor fiind cunoscută în deobște, bărbații mari ai diferitelor neamuri năzuesc a le organiza pe baze solide, spre a atinge scopul prefipt lor de Dumnezeu pentru națiunea sau poporul ce ei îl conduc.

Majestatea Voastră, conștientă că legea fundamentală, care întărește statul, care purifică conștiințele și înalță popoarele, e legea morală, evanghelică, — cu prilejul încoronării ați ținut să formulați un principiu de viață morală: «Un rege trebuie să fie întâiul servitor al statului»... și «Un exemplu rău dat de sus poate duce un stat la pieire».

Cuvintele Majestății Voastre sânt pietre de granit puse la temelie României Mari. Dela cel dintâi, până la cel din urmă slujbaş al statului, va avea de știut că fiecare este un servitor mai mic, dator să-și iubească poporul și să-l servească fără preget. Numai așa pacea sufletească cea mult dorită de toți, se va sălășui în sufletele tuturor, spre binele general».

Suveranul răspunzând, a rostit următoarele:

Recunosc că multe sânt relele ce zac în tubitul nostru popor, dar care ar putea fi tămate prin o deosebită preocupare din partea tuturor dar mai cu seamă din partea sfințiilor voastre. Iar prin îndrumările ce le veți da să urziți un fir de legătură cu frumoasa tradiție culturală și bisericească a Buzăului.

Cuvântarea P. S. Sale episcopului Constanței *Ilarie Teodorescu*:

«Orașul Tomis e un punct principal de orientare în istorie pentru dovedirea originii creștinismului în Dacia și organizarea bisericii creștine. Episcopia Constanței, înființată din nou acum, înlocuiește vechile episcopii, mai apoi mitropolii ale Tomisului și Durostorului și e menită a aprinde aci și a întreține viața credinței predicată de biserica noastră și a dragostei de meam și de pământul scump al țării.

Cu credință tare în Dumnezeu și cu nădejde în sprijinul M. Voastre și al marilor bărbați de stat al țării, pășesc cu curaj la lucrul Domnului, în ogorul ce mi s'a încredințat spre cultivare. Și cu încredere în buna dispoziție a iubiților mei fii duhovnicești și a autorităților locale, sânt încredințat că voi duce la bun sfârșit opera apostolică ce sânt chemat a să-

vârși în această parte a țării, scumpă tuturor românilor».

Suveranul a răspuns următoarele:

Mă simt dator să amintesc cu acest prilej că defunctul rege Carol ținea nespus de mult la provincia dobrogeană. Îmi pare bine că v'ați ales la această provincie și simt o deosebită plăcere de a vă încredința această cărja, urându-vă să păstoriți în liniște deplină în acest ținut care reprezintă leagănul istoric al trecutului românesc.

Cuvântarea P. S. Sale episcopului Cetății-Albe, *Nectarie Cotlarciuc*:

«Episcopia Cetatea Albă-Ismail n'a avut putere decât atunci când patriarhul a recunoscut episcop pe moldoveanul Iosif. După aceea ea a fost ridicată la rangul de mitropolie și strămutată la Suceava dar, datorită vitregiei vremurilor, a trebuit să fie mereu schimbată în diferite localități basarabene și moldovenești. Prin reînființarea acestei episcopii se întărește și întregeste azi biserica strămoșilor noștri».

După aceea noul episcop și a exprimat încrederea în poporul pe care e chemat să-l păstorească și a făgăduit că va lucra din toate puterile pentru întărirea legii strămoșești și a dragostei față de neam și țară».

Suveranul a răspuns:

Ți-am încredințat cu adevărată bucurie toiagul păstoresc, întărindu-te ca episcop al noii eparhii a Cetății-Albe.

Ca fiu ales al Bucovinei și vrednic profesor al facultății de teologie din Cernăuți, dela luminile căreia s'au împărtășit atâția clerici de valoare din vechiul regat; din pământul scump care adăpostește sfintele rămășițe ale prea mărilor Voievozi Moldoveni cari au întins moșia dela munte până la Nistru și la mare, ești chemat să fii întâiul păstor al vechiului scaun dela Cetatea-Albă, de unde a venit întâiul mitropolit al Moldovei, Iosif, din scaunul domnesc al Mușăteștilor și unde a pătimit mucenicia sf. Ioan cel Nou, ale căruia moaște păstrate până acum la catedrala din Suceava, au fost aduse acolo de Alexandru cel Bun pentru ocrotirea Moldovei împotriva dușmanilor.

Sânt sigur că toți credincioșii eparhiei P. Sf. Tale, precum și frații întru arhipăstorie de peste Prut, Te vor primi cu bucurie frățască și că prin o muncă înțeleaptă și energică vei avea temeliile puternice acestui nou scaun episcopal. Căci nu în deșert toți slujitorii altarului zilnic se roagă în fața celui nevăzut pentru unirea și pacea tuturor. Ei trebuie să se arate în faptă credincioși acestor sfinte și mântuitoare cuvinte de pace și între oameni bună voie.

Cum vorbește Masaryk

Președintele republicii cehoslovace, călătorește de prezent prin republica sa ca să constate progresele, ca să îmbărbăteze la muncă, recapitulând tot odată cele trăite, în fața tuturor. Intocmai ca și ceilalți conducători de seamă din Cehoslovacia, cari țin conferențe — serii întregi — ca să transplante în opinia publică convingerea despre însemnătatea timpului de tranziție pe care îl trăim și să dea îndemnuri excelsior, spre o colaborare cinstită.

Iată cum a vorbit actualul președinte al republicii despre foștii săi contrari politici, despre necazurile unui ținut, despre idealurile politice, oprindu-se în Klattau (ceh. Klatovy). Observați tonul natural, lipsit de «poză», de adevărat părinte sufletească și de om, care vede problemele dintr'un punct de vedere superior.

«Vă mulțumesc că m'ați primit așa. Petrec bucuros în mijlocul dvoastră. Îmi aduc — firește — aminte de toate, fiindcă am candidat aici. Toate amănuntele îmi apar acum înaintea. Dacă văd Taus și Klattau. Pe atunci era, după cum știți, cea dintâi mișcare mai radicală la poporul nostru. Am avut atunci un contra-candidat. Mă gândesc la dansul cu stimă, a fost un om amabil. Firește, a trebuit să fim împotriva lui, curentele mai tinere de pe atunci, tinere-cehe și noi, cari ne-am alăturat lor. Am învins. Și-așa, pe scurt, nu voi mai povesti mai departe amintiri, în sfârșit ne aflăm acasă la noi, în libertate. Mă bucur că mă aflu în ținutul acesta. Am fost convins și a fost convingerea mea firmă, când am trecut granița, că ne pricepem să ne păstrăm statul nostru, republica noastră. Aceasta este acum problema noastră: am învins, am ajuns la rezultatul dorit — am câștigat ce doream. Sta-

tul avem să-l păstrăm în urma chibzuinței noastre, în urma unirii noastre, avându-l ca țintă înaltă și ca ideal al poporului și al omenirii. Între neam și omenire nu există disensiune. Aceasta ni-a spus-o Kollár, și Șafarik, Palacky (scriitori, istorici și bărbați de stat — trad.) și ne-au spus-o, cu sute și sute de ani înainte, «frații» noștri («moravi»). Cu cât este mai bun omul, cu atât mai bun e cehul și cu cât mai bun e cehul, cu atât mai bun e omul. Aceasta este convingerea mea, sânt sigur că dvoastră vă veți îndeplini, aici, la graniță, totul, ca să vă faceți datoria. Toți avem acum datorințe și ni se pun destul de grele probleme de rezolvat. Să nu ne înșelăm! Dar aceasta este situația noastră geografică și situația noastră, dictată de istorie. Sânt convins că vom putea ținea piept cu problemele ce ni se dau — aceea m'a făcut să trec granița și să lucrez pentru Cehoslovacia... Fiți încredințați că în urma colaborării noastre, cel puțin în urma colaborării tuturor oamenilor, cari cugetă, vom ajunge acolo unde ne-au arătat cei mai buni ai noștri. În ceea ce privește ținutul acesta mi s'a raportat despre el. Mi-ați amintit progresele culturale și umaritare. Aud d. e. că se spun multe lucruri frumoase despre *spitalul* dvoastră. Asta este foarte frumos. Tot așa înainte! În ce mă privește vă voi sta întotdeauna într'ajutor, pe cât mă vor ajuta mijloacele...» Așa vorbește un Masaryk!

Apelurile acestea la colaborare, la încetarea patimelor trecute, remarcarea instituțiilor caritative, cari vor micșora greutățile sociale, accentuarea naționalismului cu ce este uman — să nu afle și în sânul nostru un ecou îndreptățit? Să nu cerem și noi dela conducătorii noștri să ne vorbească în aceeași tonalitate?

Scriitorii români în Sibiu

Societatea Scriitorilor Români din București și-a trimis reprezentanții în centrele culturale românești din provinciile alipite.

Acești reprezentanți cari, în numele graiului românesc, cuturează acum frumoasele plaiuri ardelenesti, sânt primiți pretutindeni, în drumul lor de apostolat, cu însuflețirea celei mai calde iubiri de neam.

Distinși reprezentanți ai scrisului românesc, cari ne fac cinstea de-a vizita Sibiu, sânt dnii: Ion Agârbiceanu, I. Al. Basarabescu, Al. Cazaban, Victor Eftimiu, I. Minulescu, Alfred Moșoiu și M. Rădulescu.

Primirea lor, în gara Sibiului, se face Marți, în 15 l. c., la ora 12. În seara aceleiaș zile, la ora 8, va fi convenire în sala restaurantului Bulevard. Miercuri în 16 Mai, la ora 10, vizitarea muzeelor din localitate; la ora 1 banchet, la Bulevard, oferit de primărie. Seara, la ora 8, *Sezătoarea literară* a scriitorilor, în sala Teatrului comunal, cu concursul corului dela școala noastră normală.

Bilete pentru sezătoare se vând la Librăria Foaia Poporului, și seara la cassă.

Știrile zilei

Știre personală. I. P. S. Sa Mitropolitul nostru *Nicolae* s'a întors în 11 Mai dela București la reședința sa.

Predică în catedrală. Dumineca trecută a ținut în biserica noastră catedrală, la finea sfintei liturghii, o frumoasă predică preotul-catichet dela liceul de fete, Dr. Ioan Stanciu.

Moartea generalului Cristescu. Eroul dela Mărășești și șeful marelui stat major al armatei, generalul *Constantin Cristescu*, s'a stâns în 8 l. c., în vârstă de 56 de ani, în urma unei gripe infecțioase cu complicații grave. I s'a făcut înmormântare oficială în 11 l. c. Corpul defunctului a fost dus dela Biserica Albă din capitală în cimitirul Bellu. Cu generalul Cristescu dispăre o glorioasă figură din marele război al desrobirii neamului.

Biserică nouă în Sighișoara. Comisia de ocot pentru reforma agrară din județul Târnava Mare a expropriat o parte din parcul orașului Sighișoara pentru clădirea unei biserici ortodoxe române în acel oraș.

Școala normală în Avrigh. În ședințele din urmă ale camerei și senatului s'a primit proiectul de lege, prin care se înființează în Avrigh, cu ocazia comemorării centenarului morții lui Gheorghe Lazăr, o școală normală.

Episcopia dela Caransebeș la Timișoara? Dl Constantin Banu, ministrul cultelor, a fost la sfârșitul săptămânii trecute în Bănat și a vizitat Timișoara. Se pare, că vizita aceasta e în legătură cu planul de-a se muta scaunul episcopiei dela Caransebeș la Timișoara. Strămutându-se episcopia dela Caransebeș la Timișoara, a zis dl ministru, s'ar face cu puțință dezvoltarea unei vieți naționale românești în această capitală a Bănătului; vom da tot sprijinul, — încheie dl ministru, — planului de a se zidi în centrul orașului o biserică ortodoxă română.

† **Nicolae Hențiu.** Comuna Săliște, cassa de păstrare, Reuniunile: pompierilor, de înfrumșetare, de cântări din Săliște, aduc la cunoștință încetarea din viață a vrednicului lor membru *Nicolae Hențiu* sen., primnotar comunal în pensiune, fost membru fondator și activ al multor așezăminte culturale, naționale și economice. A încetat din viață, în etate de 80 ani, la 10 Mai 1923 ora 2 a. m. și a fost înmormântat la 12 l. c. ora 4 p. m. în cimitirul bisericii ortodoxe din Săliște. Veșnică să fie pomenirea celui ce a fost un mare altruist și sânguincios sprijinitor al cauzelor naționale, culturale și economice!

Congresul Ligii Culturale. În zilele de 27 și 28 Mai 1923 se ține la Galați congresul anual al Ligii Culturale, care va fi urmat de o excursie pe Dunăre până la Vâlcov, în zilele de 29, 30 și 31 Mai. Au fost invitați a lua parte la desbaterile congresului, alături de delegații secțiunilor Ligii Culturale din țară, și delegații următoarelor Asociații culturale: «Asociația Transilvană» Sibiu soc. «Macedo-Română» și «Centrala Caselor naționale», — în vederea unei colaborări culturale mai intime, pe baze comune, a acestor societăți, dat fiind scopul lor atât de apropiat. Asemeni delegații au fost invitați și la excursia ce urmează, excursie la care pot participa 200 persoane maximum.

Comemorarea lui Dimitrie Bolintineanu. Societatea «Istoria și arta națională» a comemorat, în ziua de Sf. Gheorghe, 50 ani dela moartea poetului Dimitrie Bolintineanu. Membrii societății sub conducerea d-lui arhitect Cerkez, care e președintele ei, au făcut un pelerinaj în comuna Bolintinul din Vale, la mormântul poetului, unde e și un monument. Au luat parte la această pioasă solemnitate și mulți săteni. După oficierea slujbei divine de către preoții bisericii și darea răspunsurilor de către corul școalei, în fața monumentului, părintele Scurtescu a rostit câteva cuvinte. S'au mai rostit cuvântări de către dna Smara Gheorghiu, vicepreședinta societății, care, după ce a făcut biografia poetului, a arătat activitatea desfășurată pe terenul literar, scriind acele fapte înălțătoare din istoria neamului, ș. a.

† **Paul Iovescu,** pensionar, în etate de 88 de ani, fost funcționar în administrația financiară și casier al comunității de avere din Caransebeș, a decedat în Buzău în 5 Mai 1923. S'a înmormântat în 8 l. c., în cimitirul Dumbrava din orașul Buzău. Dela răposatul au rămas, cum ni se spune, prețioase documente și notițe privitoare la istoria românilor bănățeni. Odihnească în pace.

Maial în Sibiu. Sâmbătă, la ora 8 și jum. dimineața au pornit elevii și elevele tuturor școalelor noastre sibiene, confesionale și de stat, la serbarea câmpenească, la «maial», în Dumbrava orașului. Plecarea s'a făcut, în sunetele muzicilor militare, din Piața Regele Ferdinand, într'un impozant cortegiu de câteva mii de școlari, cu profesorii și învățătorii lor. Șirul lung se încheia de un grup al plugarilor sibiieni. Eră o impresionantă înfățișare trecerea acestui falnic cortegiu, în frunte cu școlarii orfani ai războiului, prin străzile pline de privitori ale Sibiului... Cerul a fost senin ziua toată și căldura neobișnuită.

Mănăstirea romano-catolică dela Radna a fost distrusă de incendiu, Miercuri, în 9 l. c. Au ars atât biserica mănăstirii, cât și celelalte clădiri ale sale. Focul s'a produs în hornul din lemn al bucătăriei mănăstirii. Dintre pompierii veniți în ajutor, unul Ioan Schieck, a ars de viu. Obiectele de valoare au fost în mare parte salvate. Totuși pagubele mănăstirii trec peste 3 milioane de lei.

† **Paraschiva Bârsan n. Popovici,** soție de preot din Rușciori, a încetat din viață în 13 Mai n. c. după un morb scurt și greu, împărțită fiind cu sf. Taine. În mormântarea va fi în Turnișor, în 15 Mai la ora 2 d. a. Odihnească în pace!

Vizitațiuni canonice. P. S. Sa Episcopul *Nicolae* al Clujului va continua vizitațiuniile canonice în eparhie, începând pe Valea-Ampolului, în Munții Apuseni, a doua zi de Rusalii. Cu această ocazie va cerceta credincioșii din comunitățile: Ampolța, Metes, Tăuț, Poiana, Feneș, Galați, Zlatna și Valea-Dosului. La Constantin și Elena va sfinți biserica nou zidită în comuna Rogoz, județul Solnoc-Dobăca, la care solemnitate va colabora și corul episcopiei.

Bilete de băi. Cu începere dela 15 Mai se dau bilete pentru băi și pentru locuri de vilegiatură. Reducerea pentru aceste bilete este de 25 la sută, după tariful căilor ferate române intrat în vigoare la 1 Mai. Reducerea se aplică numai la biletul pentru ducere și înapoiere.

Granița. Comisiunea interaliată, după o lucrare aproape de doi ani la delimitarea graniței dintre România și Ungaria, terminându-și lucrările, guvernul unguresc a depus toată stăruința pe lângă marile puteri să nu aprobe raportul comisiunii. Cu toată stăruința aceasta, conferința ambasadurilor a admis fără modificare întreg raportul, prin care se stabilește granița definitivă dintre România și Ungaria. Cătră sfârșitul lunii acesteia va sosi în România o delegație a marilor puteri, compuse din 16 coloneii, care va asista la fixarea pietrelor pe frontiera granițelor. Delegația va vizita, cu această ocazie, orașele mai principale din nordul Transilvaniei. Guvernul român va lua măsuri să facă acestei comisiuni o deosebită primire.

Marea expoziție de pictură, ce s'a deschis în 10 Mai a. c. în Sibiu, și va sta deschisă până în 21 Mai, este mult vizitată de publicul iubitor de artă. De mult n'au mai fost întrunite la Sibiu, într'o asemenea colecțiune, deosebitele ramuri ale picturii. Intrarea în expoziție: Strada Tribunalii (Poplăcii), localitățile *Unicum*, zilnic între orele 9—1 și 2—7 d. a.

Delegatul guvernului sovietic rus la Lausanne, Vorovski, a fost omorât cu focuri de revolver trase de un elvețian, Conradi, născut în Rusia și fost soldat în armata rusească. Atentațul l-a comis din răzbunare personală împotriva bolșevicilor, cari i-au omorât pe tatăl și pe unchiul său.

Știre ziaristică. Din Cluj primim întâiul număr al foii *Gazeta Poporului*, organul săptămânal al partidului poporului. Redactor responsabil este dl Septimiu Popa. Abonamentul 100 de lei pe an, pentru țărani 60 de lei.

Efectul. Îmbătați de filmele senzaționale ale cinematografului, opt elevi dela liceul din Arad au fugit cătră Egipt. Cum vestesc zările arădane, tinerii aventurieri nu sânt dela liceul românesc.

Ziua natală a Romei este 21 April. Legenda spune, că înainte cu 2676 ani Romul a omorât pe fratele său Remu și a clădit pe Palatin cetatea Romei. Ziua care amintește originea Romei, s'a serbat acum în Italia, înlocuind și serbarea zilei de 1 Mai a muncitorilor. Legiunile fascismului au defilat pe străzile și piețele din orașe. În Roma însuși Mussolini a primit defilarea cohortelor fasciei, care a durat aproape două ore. Seara teatre și conferențe.

Pomenirea eroilor. Pentru ziua de 17 Mai, înălțarea Domnului, — zi închinată pomenirii cu laudă a eroilor neamului, morți în război, — se pregătesc înălțătoare serbări la *Tebea*, pe locul unde e îngropat Avram Iancu. Se vor face slujbe pentru cei căzuți în marele război, precum și pentru eroii noștri dela 1784 și 1848.

În închisorile rusești sânt chinuiți două mii de preoți ortodocși și trei mii de preoți de alte confesiuni creștine.

Reducere. Cu ocazia târgului moșilor din București, ministerul comunicațiile acordă reducere pentru călătoria pe căile ferate: biletele întregi, cu preț normal, cumpărate în 18 Mai dela ori ce stațiune din țară pentru stațiunile din București, sânt valabile și pentru înapoere până în ziua de 31 Mai.

Agitația emigranților ruși. Arhiducele rus Nicolae Nicolaevici a făcut să apară o proclamație «Cătră poporul rus aflat în pribegie», prin care asigură pe emigranții ruși și pe întregul popor rusesc că va realiza pe pământul patriei adevăratul regim democratic, pe care bolșevicii n'au vrut să l susție. Proclamația anunță că politica statului rus trebuie să fie o politică pacifistă și că prăbușirea regimului sovietic e socotită ca inevitabilă, și aceasta într'un timp foarte scurt.

Aviz. Pentru invalizi, văduve și orfani de război ai clasei trupeșilor: Toți acei invalizi de război cari locuiesc în Sibiu și văduve, și reprezentanții orfanilor, chiar și acele văduve ale căror bărbați sânt dispăruți, care posedă condițiile noi de penzii, sânt invitați să se prezinte precis și punctual la 14 Mai — 1 Iunie la ora 8—12 a. m. la casa orașului. Totodată se atrage atențiunea, că acei cari nu se prezintă la termenul sus menționat, vor primi pensiunea lor abea la plățirea viitoare în Septemvrie a. c.

Consiliul orășenesc din Sibiu.

Act de mulțămită

Adunarea generală din anul curent a institutului de credit și economii «*Albina*» din Sibiu a binevoit a vota din cvota de binefacere: 5000 Lei pentru «Căminul ucenicilor dela meserii», ear 2000 Lei pentru scopurile culturale ale «Reuniunii meseriașilor români din Sibiu».

Pentru aceste daruri generoase exprimăm și pe această cale profunda mulțămită a Reuniunii. Sibiu, 9 April 1923.

Pentru comitetul Reuniunii:

George Poponea,
prezident.

Stefan Duca,
secretar.

Nr. 653/1923

(70) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III. **Dridif**, tractul Făgărașului se publică concurs cu termen de 30 zile dela întâia publicare în «Telegraful Român».

Venitele parohiale sânt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post, își vor înainta cererile, provăzute cu documentele prescise, subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul dat, și se vor prezenta în parohie spre a se face cunoșcuți parohienilor.

Făgăraș, la 21 Aprilie 1923.

Nicolae Borzea
protopop

Nr. 176/1923

(69) 2—3

Concurs repetit

Pentru întregirea postului de capelan permanent pe lângă oficiul parohial și protopopesc din **Mediaș**, se publică în baza Ven. ordin consistorial din 30 Martie a. c. Nr. 3057 Bis. 1923 un nou concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt:

1. Salarul, gradațiile și adaosul de scumpe și familiar, statorite de ministrul cultelor conform calificațiunii și anilor de serviciu.

2. Jumătate din venitele sisiunii parohiale.

3. Jumătate din venitele stolare și administrative dela serviciile îndeplinite de capelan în parohie și în tract.

4. Remunerație pentru catehizația: dela școalele primare și medii ev. lut., școala de meseriași și școala primară de stat, în cadrele instrucțiunii ministeriale.

5. Remunerație potrivită dela protopop pentru serviciile ce le vor presta în cancelaria protopresbiterală.

Doritorii de a ocupa acest post, au să și înainteze cererile instruite conform normelor în vigoare, subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul legal.

Mediaș, la 20 Aprilie v. 1923.

Oficiul protopresbiteral ort. rom. al Mediașului în înțelegere cu comitetul parohial.

Romul Mircea
protopop

Nr. 363/1923

(54) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante **Suplac**, de clasa III, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Redactor responsabil: Dr. George Proca.

Emolumentele sânt cele fasonate în coala B. pentru întregirea salarului dela stat și pământul de ecleejie căpătat prin reforma agrară.

Doritorii de a ocupa această parohie să-și aștearnă rugărilor înzestrate cu documentele în regulă subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul deschis, iar pe lângă observarea dispozițiilor regulamentare să se prezinte în vre-o Duminecă sau sărbătoare la biserică spre a face cunoștință cu poporul.

Cetatea de baltă, la 3/16 April 1923. Oficiul protopopesc ort. rom. al tract. Târnavă în înțelegere cu comitetul parohial respectiv.

Nicolae Toderan,
protopop.

Nr. 107/923

(53) 3—3

Concurs

Pentru întregirea postului de paroh din parohia de cl. III **Vâlcelele-bune**, în protopresbiteratul Hațeg, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dotațiunii dela stat.

Concurenții sânt poftiți a-și înainta cererile provăzute cu documentele necesare subsemnatului oficiu în termenul arătat și a se prezenta în comună spre a face cunoștință cu poporul. Hațeg, în 3/16 April 1923.

Oficiul protopresbiteral ort. rom. al tract. Hațeg în înțelegere cu comitetul parohial.

Dr. C. Popescu,
protopop.

Propise pentru examene

:-: dictando și caligrafie :-:

se află de vânzare la

Librăria Arhidiecezană, Sibiu

In editura Comisiunii administrative a tipografiei arhidiecezane a apărut:

Istoria desrobirii religioase a românilor din Ardeal în secolul XVIII

de

Silviu Dragomir,

profesor universitar, membru al Academiei Române.

Vol. I.

Cu 150 documente anexate.

Prețul 30 Lei.

La **Librăria arhidiecezană** se află de vânzare

Cuvântări bisericesti

de arhimandritul **Ilarion Mircea**, egumenul sfintei mănăstiri Precista-Mare din Roman, cuprinzând 41 predici pentru Duminecile din Paresimi, 9 Dumineci după Rosalii și la unele sărbători de peste an. **Prețul 14 Lei.**

La **Librăria arhidiecezană** se află de vânzare:

Istoria biseriecească a rom. ardeleni

de

Dr. Ioan Lupaș,

profesor universitar și membru al Acad. române

La **Librăria Arhidiecezană** în Sibiu, se află de vânzare

Noul Testament

(cu litere cirile)

de

Andrei baron de Șaguna

Prețul: crudo **Lei 4—**, broșat **Lei 6—**, plus porto postal **Lei 2—**.

La **Librăria Arhidiecezană** din Sibiu se află de vânzare următoarele

Tipărituri

Pentru școalele secundare:

Ziarul de casă.

Ziare de clasă pentru licee și civile, comerciale.

Coale pentru registrele de exhibite.

Tipărituri pentru bugetele școlare.

Procese verbale la examenele particulare.

Tipărituri pentru inventarele localelor școlare.

Bilet de informație la însușări pt. fiecare elev

Bilet de admoniarea elevilor.

Pentru școalele primare:

Registre pentru absenții și clasificții.

Matricole școlare.

La **Librăria Arhidiecezană**, Sibiu, strada Măcelarilor 45, se găsesc de vânzare cele mai bune:

Cărți de bucate

sub titlul **Poftă Bună**, de **Zotti Hodoș**. Au apărut: Partea I à 6 Lei, Partea III à 12 Lei, Partea IV à 12 Lei. Plus porto postal, à Lei 2-50.

Anunțuri și reclame

Singurul ziar care poate fi întrebuințat pentru anunțuri și reclame în cercurile preoțești din Ardeal, este

Telegraful Român

Anunțuri și reclame se primesc la Administrația ziarului, în Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45.

Mersul trenurilor în Sibiu

I. Plecare: 1. Spre Copșa: 2:30, 10:40 14:35, 19:05.

2. Spre Vinț: 4:05, 18:35.

3. Spre Râu-Vadului, Peatra-Olt, București: 2:54, 13:45, 19, (accelerat).

4. Spre Făgăraș: 5:05, 15:51.

5. Spre Cîsnădie: 5:16, 12:25, 17:04.

6. Spre Agnita, Sighișoara: 17:45.

7. La Ocna, tren școlar: 6:20, 13:25.

II. Sosire: 1. Dela Copșa: 1:13, 9, 15:23, 18:50.

2. Dela Vinț: 10:40, 17:04.

3. Dela Râu-Vadului, Peatra-Olt, București 1:44, 12:20 (accelerat), 16:15.

4. Dela Făgăraș: 8:30, 14:14.

5. Dela Cîsnădie: 7, 13:44, 18:20.

6. Dela Sighișoara: 8:50.

7. Dela Ocna tren școlar: 7:30, 14:34.

Editura și tiparul Tipografiei arhidiecezane.